ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com
http://www.moac.go.th

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 19 ธันวาคม 2562 (เวลา 15.00 น.)

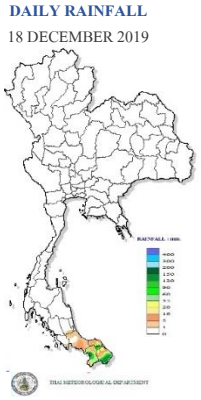
1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน เวลา 12.00 น.

ประเทศไทยตอนบนมีอากาศเย็นถึงหนาวกับมีหมอกในตอนเช้า ส่วนตอนกลางวันท้องฟ้าโปร่งและมีแดดจัด บริเวณพื้นราบของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิต่ำสุด 14-21 องศาเซลเซียส สำหรับยอดดอยและยอดภูมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด อุณหภูมิต่ำสุด 5-15 องศาเซลเซียส ภาคใต้ตอนล่างมีฝนตกต่อเนื่องและมีฝนตกหนักบางพื้นที่ ในบริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ขอให้ระวังอันตรายจากฝนที่ตกหนักและฝนที่ตกสะสมซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ส่วนคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงไป มีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวังไว้ด้วย

บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นที่ปกคลุมประเทศไทยมีกำลังอ่อน ส่งผลทำให้มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมทะเลจีนใต้และอ่าวไทย ในขณะที่หย่อมความกดอากาศต่ำยังคงปกคลุมทะเลจีนใต้ตอนล่าง

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 18 ธ.ค. 62 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 19 ธ.ค. 62

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	ที่ว่าการ อ.สุไหงโก-ลก	นราธิวาส	82.6	ฝนตกหนัก
2.	ที่ว่าการ อ.แว้ง	นราธิวาส	82.4	ฝนตกหนัก
3.	ที่ว่าการ อ.สุคิริน	นราธิวาส	72.2	ฝนตกหนัก
4.	ที่ว่าการ อ.ธารโต	ยะลา	72.2	ฝนตกหนัก
5.	ที่ว่าการ อ.รามัน	ยะลา	67.8	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 62)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ 47,957 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 24,103 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 46) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (58,915 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 10,958 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 65.56 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 76.35 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 28,110 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ 45,024 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 21,554 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 45) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (55,390 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 78) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 10,367 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 60.09 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 67.84 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 25,903 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				(ล้าน ม.^{3})
			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	11,503	46	4,759	26	75	1,001	465	46	365	41	83	25,825	11,968	46	5,124	27	13,857
ตอน.	12	8,368	4,590	55	3,012	45	218	1,998	1,203	60	1,056	57	230	10,367	5,793	56	4,068	47	4,573
กลาง	3	1,419	357	26	297	22	22	369	162	44	138	40	25	1,788	519	29	436	26	1,269
ตะวันตก	2	26,605	22,272	84	8,995	67	7	140	74	53	65	50	9	26,745	22,346	84	9,060	67	4,399
ตะวันออก	6	1,515	776	51	676	48	51	964	589	61	537	59	57	2,479	1,365	55	1,213	52	1,114
ใต้	4	8,194	5,525	67	3,815	59	39	668	440	66	387	63	43	8,863	5,965	67	4,202	59	2,897
รวม	**35**	**70,926**	**45,024**	**63**	**21,554**	**45**	**412**	**5,140**	**2,933**	**57**	**2,549**	**54**	**447**	**76,067**	**47,957**	**63**	**24,103**	**46**	**28,110**

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 11,332 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 46 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 4,636 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 26) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 3.36 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 21.03 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 13,539 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	รับได้อีก
ภูมิพล	5,678	42	1,878	19	1.24	0.00	7.00	7.00	7,784
สิริกิติ์	4,942	52	2,092	31	2.12	2.19	9.00	9.07	4,568
ภูมิพล+สิริกิติ์	**10,620**	**46**	**3,970**	**24**	**3.36**	**2.19**	**16.00**	**16.07**	**12,352**
แควน้อยฯ	454	48	411	46	0.00	0.11	1.12	1.12	485
ป่าสักชลสิทธิ์	259	27	256	27	0.00	0.00	3.91	3.89	701
รวมทั้งหมด	**11,332**	**46**	**4,636**	**26**	**3.36**	**2.30**	**21.03**	**21.08**	**13,539**

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาตรน้ำใช้การอยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 10 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯภูมิพล (19%) อ่างฯแม่กวงอุดมธารา (24%) อ่างฯแม่มอก (20%) อ่างฯจุฬาภรณ์ (7%) อ่างฯอุบลรัตน์ (-4%) อ่างฯลำพระเพลิง (14%) อ่างฯลำนางรอง (17%) อ่างฯทับเสลา (14%) อ่างฯกระเสียว (8%) และอ่างฯคลองสียัด (22%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาตรน้ำอยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 3 อ่าง ได้แก่ อ่างฯสิรินธร (90%) อ่างฯศรีนครินทร์ (85%) และอ่างฯวชิราลงกรณ (81%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย
แม่น้ำมูล แม่น้ำบางประกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย
แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ท่วม

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 144 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 151 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +16.81 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 9.39 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +13.31 ม.รทก. (เมื่อวาน +13.27 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.51 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.51 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 15 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 14 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 14 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 1 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 15 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 16 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 19 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 6 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 4 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 1 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 31 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 30 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอู่ทอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อู่ทอง) ปิด ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 16 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 16 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 92 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 95 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา พบว่า สถานีประปาสำแล (สูงกว่าเกณฑ์เฝ้าระวัง) ท่าน้ำนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และท่าน้ำกรมชลประทานสามเสน (สูงกว่าเกณฑ์เฝ้าระวัง) ทั้งนี้ กรมชลประทานได้บริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาความเค็ม โดยทำการผันน้ำบางส่วนจากแม่น้ำแม่กลองมายังแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม								เกณฑ์	หมายเหตุ
		12 ธ.ค.	13 ธ.ค.	14 ธ.ค.	15 ธ.ค.	16 ธ.ค.	17 ธ.ค.	18 ธ.ค.	19 ธ.ค.		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.19	0.18	0.18	0.18	0.19	0.2	0.2	0.21	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำนนทบุรี จ.นนทบุรี	3.73	3.26	3.01	2.80	3.47	2.75	3.41	3.77	สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	
เจ้าพระยา	ท่าน้ำกรมชลประทานสามเสน กทม.	5.99	5.05	4.57	4.13	4.49	4.04	4.38	4.71	สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

2.4 สถานการณ์น้ำในแม่น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 18 ธ.ค. 62	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.82	-9.98
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	5.02	-10.98
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.86	-10.34
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.05	-10.95
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	1.68	-10.82
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.19	-12.31

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.dwr.go.th

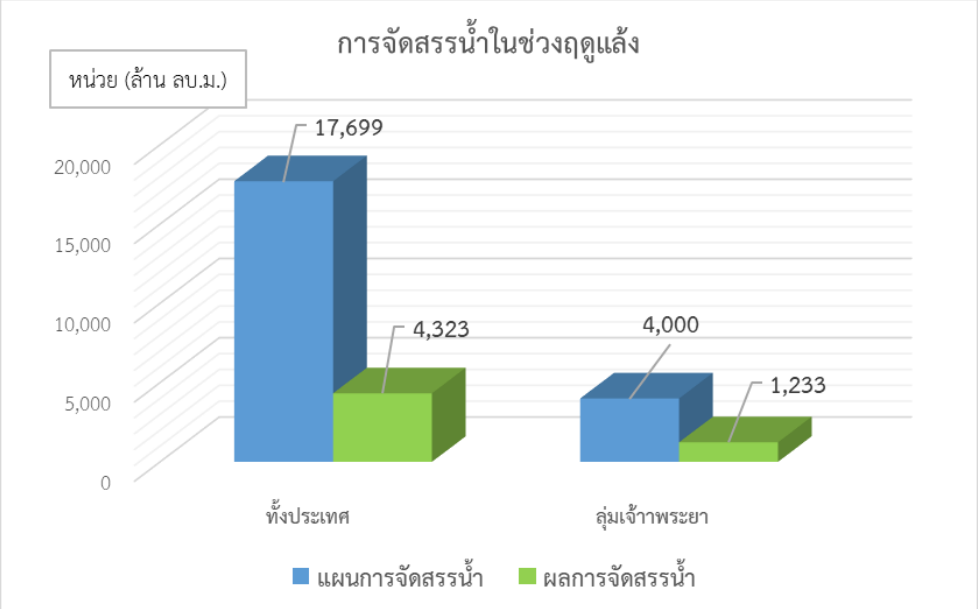
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2562/63

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั้งประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2562/63 (วันที่ 1 พ.ย.62 ถึง 30 เม.ย. 63) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 ปริมาตรน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 26,666 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั้งประเทศ จำนวน 17,699 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั้งประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 4,323 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 24 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา วันนี้ใช้น้ำไป 21.03 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 1,233 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 31 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2562/63 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.63)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาตรน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั้งประเทศ	2,300	6,999	7,881	519	17,699	4,323	24
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	2,335	515	-	4,000	1,233	31

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63

ทั้งประเทศ จำนวน 7.21 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.54 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.67 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 1.64 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.59 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63 (ข้อมูล ณ 18 ธันวาคม 2562)

ทั้งประเทศ จำนวน 2.81 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2.38 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.43 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.97 ของแผน

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 2.03 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1.84 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.19 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 123.78 ของแผน

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2562/63			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2562/63					
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	% ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	% พืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด	% รวมทั้งหมด
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	2.31	0.52	2.83	1.82	78.79	0.09	17.31	**1.91**	**67.49**
	นอกเขตชลประทาน	2.23	2.15	4.38	0.56	25.11	0.34	15.81	**0.90**	**20.55**
	รวม	**4.54**	**2.67**	**7.21**	**2.38**	**52.42**	**0.43**	**16.10**	**2.81**	**38.97**
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	-	-	-	1.39	NA*	0.03	NA*	**1.42**	**NA***
	นอกเขตชลประทาน	1.05	0.59	**1.64**	0.45	42.86	0.16	27.12	**0.61**	**37.20**
	รวม	**1.05**	**0.59**	**1.64**	**1.84**	**175.24**	**0.19**	**32.20**	**2.03**	**123.78**

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมชลประทาน

NA* คือ ค่าที่ไม่มีนัยยะทางคณิตศาสตร์

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เริ่มปฏิบัติฝนหลวงสู้ภัยแล้ง ประจำปี 2562 ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2562 โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 19 หน่วย ครอบคลุมทั้งประเทศ ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก ตาก นครสวรรค์ กาญจนบุรี ลพบุรี ราชบุรี นครราชสีมา อุดรธานี ขอนแก่น บุรีรัมย์ อุบลราชธานี สุรินทร์ จันทบุรี สระแก้ว ระยอง หัวหิน สุราษฎร์ธานี และจังหวัดสงขลา **และปิดหน่วยปฏิบัติการทั้งหมดแล้ว ตั้งแต่วันที่ 15 พ.ย. 62** อย่างไรก็ตาม กรมฝนหลวงและการบินเกษตรยังคงเฝ้าติดตามสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง และได้จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเคลื่อนที่เร็วประจำปี 2563 ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2562 ถึงเดือนกุมภาพันธุ์ 2563 จำนวน 3 ชุด ณ สนามบินนครสวรรค์เพื่อปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงที่มีสภาพอากาศเหมาะสมในการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง สร้างความชุ่มชื่นให้กับป่าไม้ของประเทศ และช่วยลดปญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)

6. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูฝน ปี 2562 จำนวน 2,139 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ อุปโภคบริโภค จำนวน 271 เครื่อง ในพื้นที่ 36 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 140 เครื่อง ในพื้นที่ 22 จังหวัด
- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปรัง จำนวน 41 เครื่อง ในพื้นที่ 3 จังหวัด
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 88 เครื่อง ในพื้นที่ 16 จังหวัด
- ช่วยเหลืออุทกภัย (ภาคใต้) จำนวน 2 เครื่อง ในพื้นที่ 1 จังหวัด (นราธิวาส)

เตรียมพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 106 คัน ได้แก่ ภาคเหนือ 24 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 22 คัน ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก 28 คัน ภาคใต้ 14 คัน ศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลและส่วนกลาง (นนทบุรี) 18 คัน

7. ผลกระทบด้านการเกษตร

7.1 ภัยแล้ง ช่วงภัยเดือน ก.ย. 62 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 62)

จังหวัดประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว 11 จังหวัด จำนวน 55 อำเภอ 319 ตำบล 2,831 หมู่บ้าน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย(14) น่าน(2) เพชรบูรณ์(5) นครพนม(1) มหาสารคาม(6) บึงกาฬ(4) หนองคาย(8) บุรีรัมย์(6) กาฬสินธุ์(1) กาญจนบุรี(6) และจังหวัดฉะเชิงเทรา(2)

ผลกระทบด้านการเกษตรในเบื้องต้น

ด้านพืช ประสบภัย 11 จังหวัด เกษตรกร 102,113 ราย พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย 879,005 ไร่ สำรวจพบความเสียหายแล้ว 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน นครพนม มหาสารคาม บึงกาฬ หนองคาย บุรีรัมย์ กาญจนบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา เกษตรกร 43,970 ราย พื้นที่เสียหาย 374,140 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 337,715 ไร่ พืชไร่ 36,085 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 340 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 417.88 ล้านบาท

ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ยังไม่มีรายงานได้รับผลกระทบ

7.2 ภาวะฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง ช่วงภัยเดือน มิ.ย. 62 – ก.ย. 62 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 62)

สำรวจพบความเสียหายแล้ว 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี กำแพงเพชร เชียงราย น่าน นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สระแก้ว ลพบุรี สระบุรี และจังหวัดพัทลุง จำแนกเป็นดังนี้

ด้านพืช พบความเสียหายแล้ว 19 จังหวัด เกษตรกร 451,517 ราย พื้นที่ 5,203,667 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4,395,137 ไร่ พืชไร่ 804,664 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 3,866 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 5,822.07 ล้านบาท แบ่งเป็น

- จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว 161,503 ราย พื้นที่ 2,126,370 ไร่ เป็นเงิน 2,385.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40.97 ของวงเงินทั้งหมด
- อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้เงินทดรองฯปลัด 3,436.78 ล้านบาท (อยู่ระหว่างขยายวงเงินทดรองฯ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ วงเงิน 2,625.55 ล้านบาท อยู่ระหว่างกรมฯ ตรวจสอบ 811.23 ล้านบาท)

ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ไม่มีรายงานพื้นที่ได้รับผลกระทบ

7.3 อุทกภัย

7.3.1 ช่วงภัยวันที่ 17 ธ.ค. 62 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 62)

ด้วยได้เกิดฝนตกหนักในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม 2562 ส่งผลให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำสายหลักมีระดับน้ำสูงกว่าตลิ่ง ไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ลุ่มต่ำ บ้านเรือน และพื้นที่การเกษตร ส่งผลให้เกิดอุทกภัย 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา ดังนี้

1) จังหวัดนราธิวาส ประสบอุทกภัย 7 อำเภอ 32 ตำบล 165 หมู่บ้าน 9 ชุมชน สถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำที่อยู่นเกณฑ์วิกฤตน้ำล้นตลิ่ง 2 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำบางนรา ระดับน้ำสูงกว่าตลิ่ง 0.85 เมตร และลุ่มน้ำโก-ลก ระดับน้ำสูงกว่าตลิ่ง 1.94 เมตร ซึ่งระดับน้ำยังคงทรงตัว ปัจจุบันกรมชลประทานเร่งสูบน้ำออกจากพื้นที่ ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ จำนวน 2 เครื่อง ประเมินความเสียหายด้านการเกษตรในเบื้องต้น พบว่า ด้านพืช คาดว่าจะเสียหาย จำนวน 1,079 ไร่ ด้านปศุสัตว์ สัตว์ได้รับผลกระทบ (ตาย/สูญหาย) จำนวน 61 ตัว (โค 11 ตัว /ไก่ 50 ตัว) และด้านประมง อยู่ระหว่างสำรวจ ทั้งนี้ จังหวัดได้มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน จำนวน 7 อำเภอ 32 ตำบล 165 หมู่บ้าน 9 ชุมชน

2) จังหวัดยะลา ประสบอุทกภัย 3 อำเภอ 10 ตำบล 27 หมู่บ้าน สถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำที่อยู่นเกณฑ์วิกฤตน้ำล้นตลิ่ง 1 ลุ่มน้ำ ได้แก่ แม่น้ำสายบุรี ระดับน้ำสูงกล่าตลิ่ง 0.74 เมตร ระดับน้ำมีแนวโน้มลดลง และอยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย

7.3.2 ช่วงภัยวันที่ 24 ส.ค. 62 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 62)

สำรวจพบความเสียหายแล้วรวมทั้งสิ้น 31 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ แพร่ น่าน พิจิตร พิษณุโลก แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ตราด ปราจีนบุรี สระแก้ว กาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี จำแนกเป็นดังนี้

ด้านพืช สำรวจพบความเสียหายแล้ว 30 จังหวัด เกษตรกร 244,769 ราย พื้นที่เสียหายสิ้นเชิงรวม 2,043,582 ไร่ แยกเป็น ข้าว 1,826,323 ไร่ พืชไร่ 210,743 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 6,517 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 2,285.64 ล้านบาท แบ่งเป็น

- จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว 156,584 ราย พื้นที่ 1,226,856 ไร่ เป็นเงิน 1,375.63 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60.19 ของวงเงินทั้งหมด
- อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้เงินทดรองฯ ปลัด 910.01 ล้านบาท (อยู่ระหว่างขอขยายวงเงินทดรองฯ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร ร้อยเอ็ด พิจิตร และจังหวัดกาฬสินธุ์ วงเงิน 856.30 ล้านบาท อยู่ระหว่างกรมฯ ตรวจสอบ 53.71 ล้านบาท)

ด้านประมง สำรวจพบความเสียหายแล้ว 24 จังหวัด เกษตรกร 13,520 ราย พื้นที่เสียหายสิ้นเชิงรวม 12,282 ไร่ (บ่อปลา 11,281 ไร่ และบ่อกุ้ง 1,002 ไร่) กระชัง 5,117 ตารางเมตร คิดเป็นวงเงิน 60.21 ล้านบาท แบ่งเป็น

- จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว 11,765 ราย พื้นที่ (บ่อปลา/บ่อกุ้ง) 10,075 ไร่ กระชัง 4,152 ตรม. เป็นเงิน 45.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 75.44 ของวงเงินทั้งหมด
- อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้เงินทดรองฯ ปลัด 14.79 ล้านบาท (อยู่ระหว่างขอขยายวงเงินทดรองฯ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดอุบลราชธานี วงเงินรวม 10.68 ล้านบาท อยู่ระหว่างจังหวัดส่งกรม วงเงิน 4.11 ล้านบาท)

ด้านปศุสัตว์ สำรวจพบความเสียหายแล้ว 13 จังหวัด เกษตรกร 1,058 ราย สัตว์ตายหรือสูญหายรวม 58,626 ตัว แยกเป็น โค-กระบือ 21 ตัว สุกร 79 ตัว และสัตว์ปีก 58,526 ตัว คิดเป็นวงเงิน 2.76 ล้านบาท แบ่งเป็น

- จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว 280 ราย สัตว์ตายหรือสูญหาย 25,443 ตัว เป็นเงิน 1.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.10 ของวงเงินทั้งหมด
- อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้เงินทดรองฯ ปลัด 1.39 ล้านบาท (จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ระหว่างกรมฯตรวจสอบเอกสาร)
- อยู่ระหว่างเสนอ ก.ช.ภ.จ. 0.07 ล้านบาท (จังหวัดอำนาจเจริญ)

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ธ.ค. 62)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว 2. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (มหาสารคาม ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ กาฬสินธุ์ แพร่ ตาก ลำปาง สงขลา และ นครศรีธรรมราช) จำนวน 509,637 ไร่ การระบาดลดลง 40 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พิจิตร ลำปาง และ มหาสารคาม) จำนวน 4,895 ไร่ การระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้ง หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยกระโดดหลังขาว และศัตรูข้าวอื่นๆ - ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมใช้ในฤดูกาลใหม่ และรณรงค์ให้นำไปใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 60 ปทุมธานี 1 พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 ชัยนาท 2 กข29 และ กข31 และไม่ควรปลูกพันธุ์เดียวติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก และควบคุมระดับน้ำในนาได้ หลังปักดำหรือหว่าน 2-3 สัปดาห์ จนถึงระยะตั้งท้องควบคุมน้ำในแปลงนา 7-10 วัน แล้วปล่อยขังทิ้งไว้ให้แห้งเองสลับกันไป จะช่วยลดการระบาด - แนะนำเกษตรกรให้งดหว่านปุ๋ยในอัตราที่มากไป และแนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ค่อนข้างต้านทานโรคไหม้ข้าว เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ปราจีนบุรี 1 พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1 ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1 สุรินทร์ 1 เหนียวอุบล 2 สันปาตอง 1 หางยี 71 เป็นต้น - ประกาศเตือนการระบาดและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การเกิดโรคไหม้คอรวง ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอได้รับสารชีวภัณฑ์และแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์ ในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. หนอนปลอกเล็ก 3. ด้วงแรด 4. ด้วงกุหลาบ 5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (กรุงเทพมหานครและสุราษฎร์ธานี) จำนวน 56 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และ ชุมพร) จำนวน 3 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (พังงา สุราษฎร์ธานี จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 712 ไร่ การระบาดลดลง 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และ สุราษฎร์ธานี จำนวน 129 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 90 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรด และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ - ให้ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนหน้าแมวทำลายไปเผาทิ้ง และใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย - ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย - ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน - สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกด้วงแรด และด้วงกุหลาบทำลายระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ราชบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา สระแก้ว พิจิตร อุดรธานี บุรีรัมย์ สงขลา สตูล นครศรีธรรมราช พังงา สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต) จำนวน 8,794 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,965 ไร่ พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร อ่างทอง ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา นครนายก มหาสารคาม สกลนคร มุกดาหาร บุรีรัมย์ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง และชุมพร) จำนวน 25,639 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 126 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดศัตรูมะพร้าว - ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนพาราซ่าทำลายไปเผาทิ้งนอกแปลง และเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ - ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศรัตรูพืชชุมชนผลิตขยายแตนเบียนบราคอน เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว - ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามในพื้นที่ - ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัย มาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรด

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. ด้วงแรด	พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร อ่างทอง นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา นครนายก บุรีรัมย์ สงขลา สตูล ยะลา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 9,894 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 124 ไร่	- ส่งเสริมให้เกษตรกรดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาด เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ปัตตานี ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ชุมพร และตรัง) จำนวน 2,404 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 59 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สงขลา พังงา กระบี่ สุราษฎร์ธานี ยะลา ตรัง และนราธิวาส) จำนวน 466,393 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 22,483 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำที่ก่อให้เกิดความเสียหายช่วงฤดูฝน - ให้เกษตรกรขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาด - สำหรับโรครากขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมี โพรพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 30 ซีซีต่อน้ำ 3 ลิตรต่อต้น - สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีโดยวิธีฉีดพ่นลงดินด้วยสาร เบโนมิล , โพรปิเนป, เฮกซาโคนาโซล, โปรปิโคนาโซล, ไทโอฟาเนต-เมธิล - จัดทำแปลงเรียนรู้การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา สายพันธุ์ NST009 เพื่อควบคุมการระบาดของโรคใบร่วงในยางพาราในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ตรัง และจังหวัดยะลา
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 2. ไรแดงมันสำปะหลัง 3. เพลี้ยหอย 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า 5. โรคพุ่มแจ้ 6. โรคใบไหม้ 7. โรคใบด่างมันสำปะหลัง 8. แมลงนูน	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี นครราชสีมา) จำนวน 238 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี นครราชสีมา ศรีสะเกษ ลำปาง และ อุทัยธานี) จำนวน 7,160 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชลบุรี และ นครราชสีมา) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และ มหาสารคาม) จำนวน 1,035 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 4 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 4 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ นครสวรรค์ ลพบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว สุรินทร์ และบลราชธานี) จำนวน 56,216 ไร่ การระบาดลดลง 28,541 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 21 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่ - ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอน และดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 5 เดือน ให้หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อเชื้อราไตรโครเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีแสดงอาการโคนเน่าหัวเน่าระบาดรุนแรงมากโดยใช้สารเคมี ฟอสอีทิล อลูมิเนียม และ สำรวจติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง - สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง และแนวทางเฝ้าระวังและป้องกันกำจัด - ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่สาธารณะชนเกี่ยวกับโรคใบด่างมันสำปะหลัง ผ่านสื่อต่าง ๆ - จัดทำมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดโรคใบด่างมันสำปะหลัง ให้เป็นแนวทางปฏิบัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและรายงานผลการสำรวจติดตามสถานการณ์ทุกสัปดาห์ - วางแผนการจัดการท่อนพันธุ์หรือการผลิตท่อนพันธุ์เพื่อสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ระบาด - ศึกษาและวางแผนการผลิตศัตรูธรรมชาติและชีวภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดแมลงหวี่ขาวพาหะนำโรคใบด่างมันสำปะหลัง - ประสานงานกรมการค้าภายใน เพื่อให้ข้อมูลในการจัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง - จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์และควบคุมการระบาด - ศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์และดำเนินการควบคุมการระบาดจัดทำโครงการณรงค์เพื่อควบคุมและการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการจัดรณรงค์
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. ด้วงหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ - ให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวง ดักแด้ และด้วงหนวดยาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่พร้อมท่อนพันธุ์ขณะ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. แมลงนูนหลวง 4. โรคใบขาว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 115 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 22 ไร่ การระบาดคงที่	ปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินหรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ - ให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูกาลปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินขุดต่อทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 39 จังหวัด จำนวน 566,262 ไร่ พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก จำนวน 61,646 ไร่ พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย จำนวน 504,616 ไร่ การระบาดลดลง 1,431 ไร่	- จัดทีมเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์การระบาด - ให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่กำลังประสบปัญหาการระบาดและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการระบาด - ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย และแจ้งเตือนเฝ้าระวังหนอนกระทู้ fall armyworm
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตราด) จำนวน 432 ไร่ การระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด ให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่ - ให้เกษตรกรใช้ไตรโคเดอร์มาและชุบหน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ - รณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ทุเรียน	1. หนอนเจาะลำต้น 2. หนอนเจาะผล 3. เพลี้ยแป้ง 4. โรครากเน่าโคนเน่า 5. โรคราดำ 6. โรคใบไหม้	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 2,132 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 2,582 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2,582 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด และชุมพร) จำนวน 12,012 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2,099 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 11 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 14 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่	- **โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน** แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ โดยให้ขูดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกและนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา - **หนอนเจาะลำต้นทุเรียน และหนอนเจาะผล** แนะนำให้สังเกตรอยแผลจากการวางไข่ และร่องร่อยการทำลายของหนอนเจาะลำต้นและหนอนเจาะผล เก็บไข่และหนอนไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด ทำการกำจัดตัวเต็มวัยของด้วงหนวดยาว โดยใช้แสงไฟส่องในช่วงเวลา 19.00 - 24.00 น. หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลวมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลายทิ้ง สำหรับพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนเจาะลำต้นทุเรียนรุนแรง ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูดซึม เช่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะเซทามิพริด 20% เอสพี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไทอะมีโทแซม 25% ดับบลิวจี อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นอัตรา 5 ลิตรต่อต้น พ่นให้ชุ่มเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ 2 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน หรือทุกๆ 3 เดือน - **โรคราดำ โรคใบไหม้ และโรคราสีชมพู** ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 25 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณที่แสดงอาการของโรคราดำและโรคใบไหม้ ทุก ๆ 3 - 7 วัน เพื่อป้องกันกำจัดโรคราดำ และโรคใบไหม้ ไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ - **เพลี้ยแป้ง** ตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งไปทำลายนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่มีเพลี้ยแป้งเพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยส์ อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเพื่อกำจัดเพลี้ยแป้ง การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไธออน (มาลาไธออน 83% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือ คาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พันไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน

9. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

9.1 โรคพิษสุนัขบ้า (วันที่ 1 ต.ค. 61 – 1 ธ.ค. 62)

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ต.ค. 61 – 30 พ.ย. 62 รายงานพบโรคทั้งหมด 18 จังหวัด 22 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 8 จุด ในพื้นที่ 8 จังหวัด คือ ปราจีนบุรี ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด พิจิตร นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสตูล ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เร่งดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม. รอบจุดเกิดโรคได้ รวมทั้งเร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมัน

9.2 โรคปากและเท้าเปื่อย ประจำวันที่ 17 ธ.ค. 2562

วันนี้ **มี**รายงานพบสัตว์ป่วยด้วยอาการโรคปากและเท้าเปื่อนเพิ่มเติม

ที่	วันที่เริ่มป่วย	ชนิดสัตว์ *กคร1	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ประวัติวัคซีน	ป่วย	ตาย	เสี่ยง	ผลตรวจ
1	13 ธ.ค.62	โคเนื้อ	พัทลุง	ปากพยูน	ฝาละมี	2	ไม่เคยฉีด	21	0	35	(FMD) รอผล lab

ตารางแสดงสถานการณ์โรคปากและเท้าเปื่อยสะสมปี 2562 การกระจายและการเปรียบเทียบ

จังหวัดที่สถานะโรคยังไม่สงบ (จำนวนสถานะควบคุมโรค/เฝ้าระวังโรค)	พัทลุง (11/0) นครศรีธรรมราช (10/0) ปัตตานี (10/0) ขอนแก่น (8/0) สงขลา (8/5) กระบี่ (6/0) ตรัง (5/1) ประจวบคีรีขันธ์ (4/1) สุราษฎร์ธานี (4/2) ตาก (3/0) นครราชสีมา (2/0) เพชรบุรี (2/2) ภูเก็ต (2/0) สตูล (2/1) ชุมพร (1/1) นครปฐม (1/0) นราธิวาส (1/0) พังงา (1/0) มหาสารคาม (1/0) ราชบุรี (2/1) ลพบุรี (1/0) ลำพูน (1/0) สระบุรี (1/1) หนองบัวลำภู (1/0) อุตรดิตถ์ (1/0) อุทัยธานี (1/1) กาญจนบุรี (0/1) เชียงราย (0/1) อุบลราชธานี (0/2)

ช่วงเวลา	พบโรค (ครั้ง)	สัตว์ป่วย (ตัว)	จังหวัด (จังหวัด)	สูงสุด 10 จังหวัดแรก (จำนวนครั้ง รายงานการพบโรค/จำนวนสัตว์ป่วยสะสม)
30 วันย้อนหลัง	73	2,773	24	สงขลา (10/3456) ปัตตานี (10/141) พัทลุง (7/60) กระบี่ (6/327) ตรัง (6/57) นครศรีธรรมราช (6/13) สุราษฎร์ธานี (4/768) ราชบุรี (3/350) ชุมพร (2/222) เพชรบุรี (2/19)
ปี 2562	178	6,347	38	สงขลา (21/1,387) นครศรีธรรมราช (17/193) นครราชสีมา (13/97) ปัตตานี (12/146) พัทลุง (10/678) ประจวบคีรีขันธ์ (10/768) ขอนแก่น (8/32) ร้อยเอ็ด (7/67) ตรัง (7/58) สุราษฎร์ธานี (6/770)
ปี 2561	139	8,680	30	

รายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ครั้ง)	Type A(19) Type O(58) Type O และ A(O) ไม่เก็บตัวอย่างรอยโรค (7) ไม่ทราบ Type(25) และรอผล Lab(69)
ชนิดสัตว์ที่พบรายงานโรคตาม *กคร 1	โคเนื้อ(117/4,484) โคนม (27/908) กระบือ (12/641) แพะเนื้อ (1/19) สุกร (2/65) ไม่ทราบ (19/230)

หมายเหตุ : *กคร1 คือ รายงานการเกิดโรคระบาดสัตว์เบื้องต้น

9.3 ไม่มีรายงานสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในสัปดาห์นี้

9.4 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 30 พ.ย. – 6 ธ.ค. 62) พบการระบาด 3 โรค ดังนี้

- โรค Viral haemorrhagic septicaemia ในปลาเทราต์ 1 ครั้ง
- โรค Infectious haematopoietic necrosis ในปลาเทราต์ 1 ครั้ง
- โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร 55 ครั้ง แบ่งเป็น 1) ในหมูป่า 54 ครั้ง ที่ประเทศลัตเวีย ฮังการี โรมาเนีย รัสเซีย โปแลนด์ และประเทศเกาหลีใต้ และ 2) ในสุกร 1 ครั้ง ที่ประเทศมอลโดวา